ด่วนที่สุด
ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๒๙๒

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง การแสดงความเห็นเกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๖๘๓๓ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐

ตามที่ได้ปรากฏข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนของการปฏิรูปประเทศ เรื่อง ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน วาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านและร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีการเรียกร้องให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ทุกจังหวัด ดำเนินการยื่นหนังสือคัดค้านรายงานดังกล่าว ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในวันจันทร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ พร้อมกันทั่วประเทศ และให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ของจังหวัดในเขตปริมณฑล ดำเนินการคัดค้านในส่วนกลาง นั้น

จังหวัดได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการรับรู้ให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และเพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอตามรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จึงขอให้ชี้แจงทำความเข้าใจแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่อาจมีการยื่นหนังสือเพื่อแสดงออกในการคัดค้านการดำเนินการของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศว่า รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เป็นเพียงข้อเสนอเพื่อให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในประเด็นการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน วาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งยังต้องผ่านกระบวนการเสนอเพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายในอีกหลายขั้นตอน โดยการดำเนินการของกรมการปกครองที่ผ่านมานั้น ได้มีหนังสือนำเรียนประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อยืนยันความเห็นของกรมการปกครอง ที่เห็นควรให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยให้ประชาชนมีส่วนในการเลือกกำนันโดยตรง

/ในการนี้...

ในการนี้ จึงขอให้อำเภอชี้แจงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาวินัยโดยเคร่งครัด หากมีความประสงค์ที่จะเสนอความคิดเห็นใด ๆ ให้เสนอผ่านผู้บังคับบัญชาโดยตรง และในการเสนอความคิดเห็นดังกล่าวนั้น จะต้องไม่ก่อให้เกิดผลเสียแก่บุคคลใด อีกทั้งไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกหรือสร้างความสับสนแก่ประชาชน และไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสกล จันทรักษ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓

“เพื่อพ่อขอทำดี รู้-รัก-สามัคคี-นครศรีธรรมราช”

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 2240
วันที่ 07 เม.ย. 2560 เวลา ... น.

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๗๔๓๓

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง การแสดงความเห็นเกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๕๕๔๘ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

ตามที่ได้ปรากฏข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน วาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... โดยมีการเรียกร้องให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ทุกจังหวัด ดำเนินการยื่นหนังสือคัดค้านรายงานดังกล่าว ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในวันจันทร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ พร้อมกันทั่วประเทศ และให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ของจังหวัดในเขตปริมณฑลดำเนินการคัดค้านในส่วนกลาง นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการรับรู้ให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และเพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอตามรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชี้แจงทำความเข้าใจแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่อาจมีการยื่นหนังสือเพื่อแสดงออกในการคัดค้านการดำเนินการของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในวันจันทร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ ว่า รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เป็นเพียงข้อเสนอเพื่อให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในประเด็นการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน วาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการประเมิน ผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งยังต้องผ่านกระบวนการเสนอเพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายในอีกหลายขั้นตอน โดยการดำเนินการของกรมการปกครองที่ผ่านมานั้น ได้มีหนังสือนำเรียนประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อยืนยันความเห็นของกรมการปกครอง ที่เห็นควรให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยให้ประชาชนมีส่วนในการเลือกกำนันโดยตรง

/ในการนี้...

ในการนี้ ขอให้ชี้แจงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาวินัยโดยเคร่งครัด หากมีความประสงค์ที่จะเสนอความคิดเห็นใด ๆ ให้เสนอผ่านผู้บังคับบัญชาโดยตรง และในการเสนอความคิดเห็นดังกล่าวนั้น จะต้องไม่ก่อให้เกิดผลเสียแก่บุคคลใด อีกทั้งไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกหรือสร้างความสับสนแก่ประชาชน และไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอก

(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)
อธิบดีกรมการปกครอง

ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน
สำนักบริหารการปกครองท้องที่
โทร./โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๓

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๕๕๙

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การประชุมคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

เรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้วยคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้เรียนเชิญอธิบดีกรมการปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องการเข้าสู่ตำแหน่ง และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในประเด็นต่างๆ เพื่อพิจารณาข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ในวันอังคารที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ ในการนี้ กรมการปกครองได้มอบให้นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง เข้าร่วมประชุมแทน

ในที่ประชุม โดยนายเสรี สุวรรณภานนท์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้ให้กรมการปกครองร่วมให้ข้อมูล และความเห็น ในประเด็นดังนี้

๑. ประเด็นวาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จนครบอายุ ๖๐ ปี

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ได้กำหนดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี มาโดยตลอด และได้เปลี่ยนเป็นวาระ ๕ ปี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อมา ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก้ไขวาระเป็น ๖๐ ปี เช่นเดิม เนื่องจากการปกครองท้องที่ออกแบบให้หมู่บ้าน ตำบล เป็นกลไกของรัฐที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม สามารถมาใช้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจึงทำหน้าที่เป็นตัวแทนราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีหน้าที่หลัก คือ เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ และรักษาความสงบเรียบร้อยตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแตกต่างจากการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาและจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน พร้อมทั้งได้มีการแก้ไขบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ชัดเจนขึ้นและแตกต่างจากท้องถิ่น

จากข้อเท็จจริงในอำเภอเกาะสมุย ในขณะนี้ ไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอ ซึ่งเป็นผลมาจากกฎหมายว่าด้วยเทศบาล ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และในการทำประชามติที่ผ่านมา รัฐบาลได้ใช้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่จะแก้ไขกฎหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีวาระ ๕ ปี เห็นว่ายังไม่เหมาะสม เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอยู่มากมาย อาทิ

- หน้าที่เกี่ยวด้วยความอาญา
- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- การทำหน้าที่แทนกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน
- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจหน้าที่เหมือนนายอำเภอ เนื่องจากกฎหมายบัญญัติให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะไม่มี Back Office คือ ไม่มีงบประมาณ ไม่มีสำนักงาน ไม่มีผู้ช่วยปฏิบัติหน้าที่เหมือนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากให้มีวาระ ๕ ปี จะไปยุ่งเกี่ยวกับการหาเสียง ไม่ทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่เกิดการสั่งสมประสบการณ์และความชำนาญ

/ - ผู้ใหญ่บ้าน...

- ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธานคณะกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่งที่สามารถจะแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล เช่น นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานราก โครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ (หมู่บ้านละสองแสน) และการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

จากภาระหน้าที่ที่มีอยู่มากมาย จึงมีความเห็นว่า ควรให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีวาระดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี เพื่อให้เกิดประสบการณ์และทักษะ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาการอยู่นาน ซึ่งทำให้เกิดการสร้างสมอิทธิพล กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดมาตรการในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้อย่างเคร่งครัด เช่น การดำเนินการทางวินัยกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเหมือนเช่นข้าราชการ การถอดถอนออกจากตำแหน่งหากประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือบกพร่องในหน้าที่ นอกจากนี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องถูกประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ทุก ๔ ปี หากไม่ผ่านการประเมินจะต้องถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งในทันที

๒. ประเด็นวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน

กรมการปกครองเห็นด้วยกับการให้ประชาชนมีส่วนในการเป็นผู้เลือกกำนันโดยตรง เพื่อให้การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวกับวาระดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นไปอย่างเหมาะสมกับข้อเท็จจริง และเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด กรมการปกครองขอยืนยันว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรมีวาระดำรงตำแหน่งจนอายุครบ ๖๐ ปี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยให้ประชาชนมีส่วนในการเลือกกำนันโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
กรมการปกครอง
โทร/โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๓